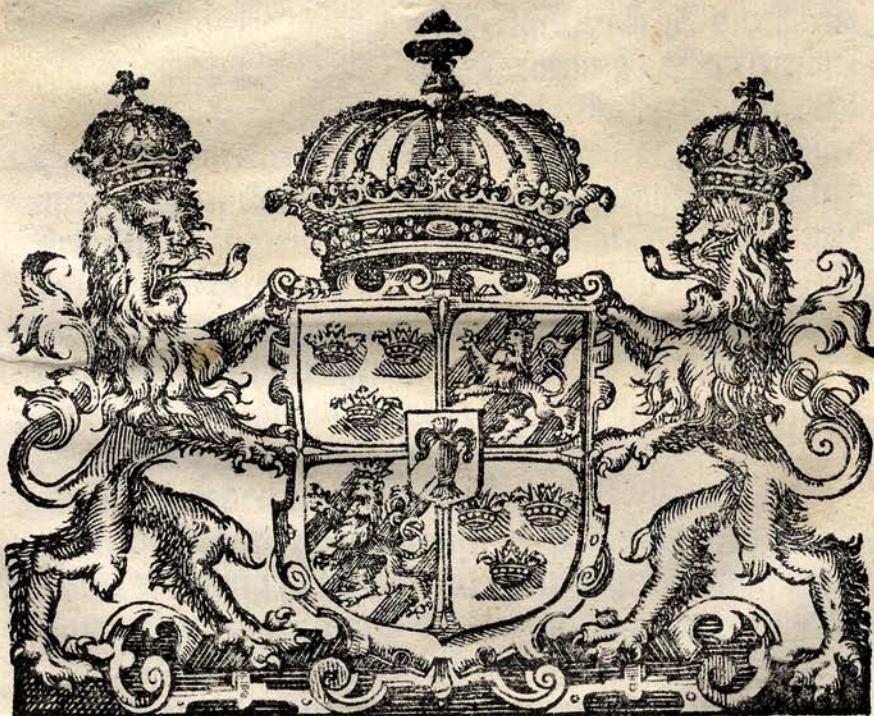

Kongl. Maj:z
Krogare- eller Gästgifsware
Ordnung.

STOCKHOLM,

Eryctt hoos Henrich Knyser/
Anno 1651.

Si Christina

medh Gudz nåde /
 Sveriges/Göthes och Wen-
 des Drotning / Storfurstin-
 na til Finland/Hertiginnna vhi
 Esiland/Carelen/Brehmen/Verden/ Stetin/Pom-
 mern / Cassuben och Wenden/Furstinna til Rügen/
 Frsw öfwer Ingermanland och Wismar. Göre wit-
 terligit/ at eftter som i alle förrige tider fast affålder haf-
 swer warit turistat ett stort besvår/ för wäre trogne Un-
 dersåtare/enkannerligen Allmogen/hårfommit afmång-
 ga och store Gästningar och Sluſſfärder/hvilke fuller
 til en deel hafwe hafft sine ståål/ och ländt Rijket til
 nyta/ til en deel och hafwe hafft sine oståål/ och åre för
 Rijksens infaldne besvårligheter skul wuxne/ och ge-
 nom Ordning så tiltagne/ at themongen åhrligh man
 hafwe förarmat/ hans åhrlige näring och Landsens
 cultur affskuret/ och ther icke böter ther på funnes/ slulle
 the förorsaka mehra stada och Landsens ödeläggelse/
 än någon annan olägenheet. Hwarföre hafwe
 Våre förfäder/Sveriges Konungar/ enkannerligen
 Vår högtåhrade käre Hersader/ Christeligh och glor-
 wördigst i åminnelse/ esom oftast försökt at bota och

A ij

af

601
afslappa thetta besväret medh åtskillige Förslagh och
Ordningar: Och fuller underrundom effter tidernes
tisfalle giordt ther någon liisa vthi ; men för the conti-
nuellige stora Orligh skul altidh blefvit hindrader och
stukader/ så at man icke här medh hafwer kunnat kom-
ma til sitt måhl/ och nådt thet vthslagh på saken / som
sökt och förmodat warit hafwer. Så ändoch Wij
wete / at thet icke heller nu skalvara vthans store hinder
och inkast ; Eiskwäl sedan then högste Gudh hafwer
täckts medh sin mildheets ögon at ansij Osz och Fä-
derneslandet/ stillathesse vthståndne swåre Orlogen/ och
wålsigna osz medh en önskeligh Fredh : Eh hafwe
Wij Osz och föresatt/ at använda then til Wåre trogne
Undersåtares liisa och vålfård/ och försökia/ om någre
medelkunde finnas/ then långlige och besvärlige tungan
at awända/ förutan Rijksens store assaknat; lagdt alt
fljstigt öfver medh Wårt Elstellige Rijks Rådh och
Rijksens Ständer/ på den Rijzdagen / som hölts här i
Stockholm Åhr 1649. och på sidstone besluttit/ at emoot
en åhrligh Contribution, medh hvilken Wåre och Rijk-
sens Skutsfärder kunde underrödias / då skulle alle
Wåre och Wåre Tåänares/ särdeles Lanzhöfdingars/
Jougdars och fleres frisa Gåstningar och Skutzingar
ophöra och vara afslaffade / undantagandes Krigs-
folksens af- och antogande / Regemente- eller Fåmike-
taals / effter som sielfive Rijzdags Afleden och Be-
slutet innehåller och vthvissar. Men på thet så väl
Wij som Wåre Tåänare/ och the som å Wåre och Rijk-
sens

sens vägnar något hafwe i Städernie och å Landet at
 beställa / sedan andre Våre Undersätare / högre och lä-
 gre / Andelige och Werldzlige / och flere som medh rede-
 lige åhrenden hijt inföma och å Landet reesa måste / fun-
 de stålligen blifwa vnderhåldne och befordrade til maat
 och dricka / så och til huus och torftige rum / Bååt / Håsi /
 Glåde / Wagn / c. ester thdernes och Landsens lägenheet /
 för Penningar / ståål och rått ; En hafwe Wij godt fun-
 nit / at gifwa Besalning åth Våre Landzhöfdingar
 i hwarje Landzhöfdingedöme / at the medh sine tilsför-
 ordnade i hwarje Håradt / så och i hwar Stadh / skulle
 öfverläggia och besij / hwarest gode Krogar eller Tas-
 werne förordnas / byggias och sättias ; Så och Mis-
 larne råttas och Wågarne båttras och botas kunde ;
 Och sedan förordnas wisse Män / som Krogarne fö-
 förja och förestå / och then vägfarande Män sine Re-
 sor främmita och beförra måge / och all ting disponera
 efter ståål och Landsens lägenheet ; Men på thet then
 som Krögerist och Skiužningen på sigh tager / må we-
 ta / huru han sigh och sin Kosinadt skal anställa / sedan
 sin styldicheet / och sidst hwad han hafwer medh ståål
 aff then vägfarande at förra / och hwem honom på
 nödfall / at han icke tilräcker / skal biständig vara ;
 och at Våre Tiänare och Embetsmän / så och andre
 vägfarande ther emot måge weta / hwad the funne
 begåra / medh ståål / til theras Resos beförring / och
 hwad the ther emot at göra / stole plichtige vara ;
 Så hafwe Wij hållit nödigt / at låta thetta alt / medh

A iii

hwad

60
hwad som ther till tiānar / författa i een Ordning / allom
til rättelse / som ther v̄hi åre interesserade / såsom nu här
efter följer. Och wele / at then i alla sine Puncter /
skal efftersöhas och obleveras.

L

I Stävelstädernes / och the store Städer
å Landet / som Fahlun vidh Kopparberget / eller någre
andre / efter Våre Landzhöfdingars förordning /
skole Gästigisvarne eller Herbergerarne / them Borg-
mästiare och Rådh motte ordinera / vara serskilte ifrån
Fohrmän eller Skiuſſare ; Herbergererne skole vnd-
få then resande Man / som til them kommer / och försör-
ja honom och hans Folck och Medfölje / medh huus-
rum / Sång / Viws och Eld / Maat / Drick / Korn / Hafra /
Höö / Halm åth Hästarne / och som han i så måtto kan
väſt / och then wāghfarande är man til / och behöfwer /
antent medh ordinarie Maatredening / eller at han vplå-
ter then wāgsarande / til sin egen tilreedelse / hwad som
behöfves / förrätta priiss / medan han hoos honom gä-
ster : Och Fohrmän eller Skiuſſare försörje then wāg-
farande medh Båt / hvarcti Resan funne skee och
fordras til Vagn / eller medh Häst / Sadel / Släde /
Kärra / Wagn til Landz / til näſte Gästigisware / eller
och längre til näſte Köpstadh / och så långt the funne
föreena sig hom.

I små

II.

G små Städer och Fläcker / som anten
icke stor handel är vthi / eller ther Wågarne icke falla
desse större och offtare eigenom; Så och i alle Landzko-
gar/stole Gåsigifware och Fohrmän eller Skiußare wa-
ra ett / och så wäl vndsfå och trachter then wåghfarande /
som hans Resa besordra medh Båth / Håst och Fahr-
thigh som sagdt är / för betalning och rede Penningar /
och sådant en längre än til näste Gåsigifware eller
Skiussare / medh mindre the friswilligt sigh wiidare
föreena funne.

III.

Hvar Gåstgifware eller Taswerne/
han boo i Staden/ eller å Landet / skal åth minste öfver
sin eghen och sitt huusfolcks Stufwu eller Stufwur/
vara försedd och försorgder medh tree andre frije Gås-
tiuwor och Camrar/sedan medh ett Röök / så och medh
två frije Bodar och Bthhuus / sampt ett godt siort Lij-
der/hwarest Wagnar och Slädar förtäckt ställas funne/
medh ett Stall aff Tlugu syra / Aderton eller Tolff Hå-
star / och på Twärwågarne åth minste åtta Håstar ;
Medh ringare Huus skal ingen Gåsigifware vara för-
sedd ; men wil och kan någon byggia mehra / til at desse
bättre beqwåma then wåghfarande/ enkamerligen på
the store Wågarne / het hafver man at trachta eftter/
och

och stände Kroghåganden fritt / at söla ther medh sitt
gagn och Gästens bequemligheet.

IV.

I Ståderne / som liggia wed Siögarne /
skole then eller the / som förordnade åre at stuha medh
Båät / wara försedde åth minste medh två Smackor
eller Båtar / en lysten / och een medelmåttigh stoor / effter
som Siögarne åre til / som moste passeras, och at han
weet sich så mycket Folck at tilgå / som kan behöfwas
til Seglazhen eller rodd / såsom Sön och åhrstiden
fordrar / at främnia then resande man effter sin tarff.
I lufka måtto / skole the Krögare / som å Landet boo
wedh Siögarne / och så medh torftige Båtar och Folck
til Seglaz och rodd wara försorgde / dese bättre och ina-
rare then resande Mans wilkor at befrämja / såsom här
tilförende om them i Ståderne sagdt är.

V.

Alle Fohrmän och Skuissare / hvard
the tillika åre Gästigifware eller en / så i Ståderne som
å Landet / skole wara försedde medh torftige egne gode
Håstar / åth minste åtta til talet ; Så och vidh store
Landzwågarne åth minste medh två Wagnar / fyra
Kårror / sex Slädar / åtta Sadlar och ther til behöf-
git thgh. Wedh Ewår och Afwågarne medh halff-
parten mindre. Och så framt Wågarne icke låta sich
medh Wagn fahra / då ware Krogaren saaklöös /
om

om han icke håller någon Wagn och theſz tilbehör.
Men Kärra/ Släde och Sadlar/ them staffe medh
handen som saget är.

VI.

Sedan stole Gästgifware och Kröga-
re/ sā i Städernes som å Landet/ försörja sig medh nöd-
torfseige Sängekläder/ sā och Bordukar/ Handikläden/
Faat/ Tallriker och annat Huusgerådh/ efter sitt
ämbne och Landsens lägenheit/ sā at han kan sin Gäst
eller Gäster/ sā och theras Medfölje ståtigen vndſå och
traæter, sā wiſda någon wil sig med hans Tractament
bendha låta. Then thetta icke wil/ han niute Stuf-
wan/ Bord och Bänckiar/ sā och Wedh och Eld/ och
traæter sigh ſielſt effter machten och förmågan.

VII.

Och på thet icke någon oreda emellan
Gästgifwaren och Gästen uppvåxa måtte om Tracta-
mentet och betalningen; Tå ſkal thet ſaledes hållas/
at för en Måltidh/ ſom är medh Huusmans kost til-
ridd i Städernes och på Landet/ ſkal fördras och beta-
las för en Mans maat/ Fem dre Eilfvermynt/ och
Dricken betale ſerdeles/ efter ſom han gäller ther i
Staden/ eller i näfte Köpmadh. Wil någon låta reda
til bättre och fråfeligare/ han förlukes och förtingat
medh Vården. Wil han och låta reda ſielſwer ſöre
ſigh til/ anten igenom ſin egen Keck eller andre/ och ta-

ge vthaff Wärden sycke- pund- eller marchewijs / eller
Kanne- och Stopetaals / så mycket han behöfver och
ther finnes i förrådh / då warde het honom fångit aff
Wärden / och betale het effter prijs som het går ther
(Staden / eller i näste Köpstadh ; hvilket Landzhöf-
dingen/ medh Borgmästare och Rådh i Städerna och
medh them andre sijne tilordnade å Landet/ i fråne
resor om åhret på Philippi Jacobi och Michaelis tjdh
sättia och effter åhrsgången förordna skal. Och
säsom ingen Gäst behöfver att betala för Sång/ Bord-
duuk/ Kärill/ Eld och annat slijkt/ så wijsda han nyttiar
Gästgifwarens tilredzl och kost åth för Penningar /
som förr är sagt ; Altså then som ale sielff läter tilreda /
han betale Wärden för Sång/ Kärill/ Duuk och Eld/
så wijsda han Verdens thgh nyttiar / och het medh ett
ringa/ effter som het kan vara til.

VIII.

För Korn / Hafre / Höö och halm åth
Hästarne/ betalar Gästen åth Verden effter then quan-
titet, han hafwer sigh tilmåta lätit / och het å sådane
prijs / som het gäller Staden eller i näste Köpstadh.

IX.

När någon kommer til Fohrmannen
eller Skifzaren i Staden eller å Landet / och begärer
at blißwa besordrat medh Båät / är het en Person och
inge flere/ då gifwe för sigh och sw Träf/tolff öre Silf-
vermynt

vermynt för Nylen / är han sielfannan eller två Personer / så gifwe ry meera än tolff öre för Nylen / är i he tree Personer / så gifwe hvar thera fem öre Silfvermynt / är the syra / gifwe hvar syra öre för Nylen / är i he fem Personer eller ther öfwer / gifwe hvar thera tree öre / och så hvarken mehr eller mindre / än tree öre Silfvermynt / churu månge the sedan varar funne.

X.

Lil Landz / skal för en Håst / sadladh eller osadladh / medh Slåde eller Kårra / gifwas sex öre Silfvermynt för Nylen / så näl om Våren och Hösten / som Winter och Sommar / för två Håstar sadlade eller osadlade / och gåvnder Sadel / eller för Slåde / Kårra eller Wagn / gifwas tolff öre Silfvermynt och så fort eftter proportion. Och så månge Mylar the myttes / så månge gångor stole förestesne Penningar vth gifwas; Och såsom the åre månge til / så gifwas för hvar sex öre Silfvermynt för Nylen.

XI.

Nthi Sverige öfwer alt / skal thetta så hållas som sagdt är / n en i Finland / så och Öster / som Väster Norlanden / skal för hvarje Håst / han ware sadlad / spänd för Slåda / Kårra eller Wagn / gifwas syra öre Silfvermynt för Nylen / för nägre heras Commoditeret sul / som hem illså ihe Landzänderne at hålla Håstar / medh mindre onkesnat / än i Sverige.

XII.

Ingen Släde/ Kårra eller Wagn / må
Winter eller Sommar/ Höst eller Våhr belastas hö-
gre effter en Häst / än medh Tråß aff ett Skeppund
tyngd / och sedan proportionaliter, effter två eller flere /
medh mindre Karlen sielff ryder å Hästen / eller sitter
på Slådan / då han intet meer än sin Wätsack / eller
Skruv må hoos sigh föra/ på samme förtningning;
Men ther then resande och Skiußaren godvilligen
sigh annorlunda föreeene / het stände til theras förlis-
ning. Och thetta skal alt förstås om then resande
Mannen. Men hwad andre förslor / som ellsesi i
Städerne/ Bergzlagern och Landet är waant at för-
eingas/ anten hoos Fohrmän eller Allmogen och an-
dre i Landet boende/ här medh intet meent/ vihan het
alt til hwars och ens gode wilje och begge Parternas
affledh hemstält.

XIII.

Nu kan hånda sigh / at Wij sielfwe
reesa i Landet/ och nåå icke til Mattlägret/ Våre Slott/
Gårdar eller Städer/ eller någon sådan ort/ ther Wij
effter Wår wilje och commoditet funne Osz uppehålla/
vthan moste och så taga tijden och rummet i acht/ eller
någon annan aff högre eller lågre Condition, som an-
ten aff Osz förplågas / eller ellsesi medh sörre fölse och
omkostnad måste reesa / och ther til mycket/ så til Häst/
som

som annan omförsinad tarfwer / och mehre än som en
 Gästigisware eller flere kunne til våga bringa ; En has-
 we Wij thet så förordnat/ at åndoch man sigh i sådane
 fall billigt må åthnöja låta medh sådane huusrum/
 som å färde åre/och thet förrådh som är/ eller kan skaf-
 fas widh handen ; Eijkwäl på thet rummen måge til-
 räckia / och hwadhy en icke förmå/ flere läggia händer
 til / och then torftige blifwa försorgd och besordrad :
 En stole the näste Bhar eller Gårdar som liggtia nära-
 mast Krogen / göra Gästigiswaren och Skuusharen bis-
 stånd / til at låna huusrum och annan huustarf åth
 them wåghfarande/ så och Håstar/ Slådar/ Kårror och
 Wagner/ så mycket the behöfva öfwer Gästigiswarens
 egen plicht och förmågo ; doch alt medh samma rätt
 och betalning / som Gästigiswaren anordnat är och fö-
 restriktivit står. Och ther som så månge Skuushåstar
 förordnas honom til hielp i trångemåhl / at Gästerne
 åre förmånge och behöfva flere huus/ mehr stözl och
 maatredning/ så och flere Håstar / än sielfwe Krögaren
 äger och förmå at anställa ; At på sådane fall tåfordra-
 des/ at icke allenast the näste Krogen tillordnade Bhar/
 vthan och halftive eller heele Soknen/ ja Håradet måste
 tilhelspa/ tåware hwar man plichtigh at komma tilstäd-
 des medh sine Håstar/ en eller flere/ och fordra the wåg-
 farande fort på resan / emot redeligh och rede betal-
 ning.

XIV.

Ingen Gåster/högh eller lågh/ Inlendst
eller Utlendst/reese vthut Krogen/eller Herberget före
än han Wården för sin och the sinas förtäring effter
Ordningen eller affalet syllest gjordt hafwer: En heb-
ler rjde eller reese aff medh Hästen eller Hästarne/före
än han Skiuszaren tilsyssel til näste Krogh effter Ord-
ningen beialt hafwer. Och ther någon gör emoot
thenne Artickel och reeser aff Kostnaden och Skiuszni-
gen obetalt/ så skal han swara och böta/når flagat war-
der / som fär annat råån / och ther stole Landzhöfddi-
garne / Fouzderne och Borgmästarne hålla hand
öfver.

XV.

Samme Lagh ware för then / som ge-
nom Gästgivaren förläggias til andre Gårdar eller
Byjar/ så at Werden ther sammetstådes niuter samma
rätt som Krögaren/öfwer richtigh betalning och weder-
gålning/ så för kost och Tractament, som för Häst och
fahrygh. Och hwad ther emoot skeer / och någon re-
ser/fö. r ån betalningen är skedd / så swares och bötes
therföre/ säsom för annat råån.

XVI.

Ingen skal eller må läggia sigh sielff om/
til någon Bonde/ hradh heller han Krögaren är til-
ordnadh eller ej/ medh mindre han icke kan få hums
hoos

hoos Gåsigifwaren / och thenne sielff lägger och kviſſar
 honom medh sitt bodh til Bonden / til huus och häſt ;
 Och förthenkul ſkal och Krögaren ſta för betalningen /
 medh mindre Bonden ſin Gäſt godhwilligen obetalt
 haſwer fahra låtet. Hwar före och beqwämasi synes :
 thet then wāghfarande ſamt Bonderne / ſom the haſ-
 wa gäſt hoos / mötes ſamtligēn widh Krogen / och ther
 ſamſält göra richtigheet medh hwar andre / ſå at the
 på alle ſijdor ſialles klagelöſe. Skulle och någon högh
 eller lågh finnas / ſom ville resa aff vthan giord betal-
 ning / tå haſwe Gåsigifwaren och hans tilordnade
 rätt och macht / at qvarſättia Gäſtens godz eller fahr-
 tygh / til theſz han haſwer betalt : Och ſå frampt ther
 vthur någon Tråta och Slagsmål uppvuxe / tå wa-
 re twegilte / hwad ſtade Gåsigifwaren och hans Folke
 får / och ogilt hwad h Gäſten medh them ſine wederfa-
 ras.

XVII.

Ingen ſom huus och herberge / ſå och
 Båat eller Häſt begärar aff Krögaren och Gåsigifwa-
 ren / må ſädant förwägras / emoot ſtåål och rätt eſſ-
 ter Ordinantzien. Och ther ſädant ſteer / vthan deſte
 wichtigare orſaak / tå upfylle Gåsigifwaren then reſan-
 de ſin ſtade / om någon tagen är / och ſå bewiſſes / och
 böte ther til fyretijo marek til treſtiftes / Konungen /
 Målsåganden och Håradet. Slikā mātto / ſå frampt
 någon tager för ſigh ſielff aff Gåsigifwaren Båat /
 Häſt

Häst eller annan Fahrtygh/ eller eljest tracterat Vårs-
derne eller theras hion illa/ enkannerligen / at han för-
vhan gjordt nöye reser aff / och blifwer ther til medh
stål och Lagh wunnen: År han boofast och hafwer
egen grund/ då ware hans huus och jord borgen för
hono n: Hafwer han ingen egen jord och huus/ och
är liktwäl bosat/ då niute borgan och lyfste til rätta:
År han löster Drång/ då ware sielff Löftesman och så
länge i arrest, til thez saken är laghsörd och doom å-
gängen/ och då lyde och vndgålle effter laga doom.

XVIII.

Ingen hafwe macht/ at rijsda eller föra
Krögarens eller Skiußarens Häst / och nyttia hans
Bååt emoot ågandens wilje wiisdare och längre / än
til näste Gåsigisware/ weder sådan boot som i then för-
re Artickel bestrefwen står / medh mindre then vågh-
farande och Gåsigiswaren eller Krögaren sigh godh-
willigen til wiisdare vågh föreena funne / då sådant
stånde til afftaal och förljukning / säsom sedh är annat
godt folck emellan. Ther och någon resande så ryder/
förer eller miszbrukar Skiußarens Häst och Engh/ at
thet fördärftwas / då opfylle honom skadan igen/ effter
måzesmannas ordom; Och Krögaren låte then resande
bekomma så godh fordenskap vhti Bååt / Häst och
Fahrtygh/ at han ofladd och ohindrad kan komma til
näste Gåsigisware / eller opfylle then resande sitt hin-
der och skada/ effter måzesmannas ordom.

XIX,

XIX.

Vå thet nu Krögare/ Gästgifware och
 Skluzare måge kunna thetta theras Embete theste båt-
 ter vthföra och finna medel så mycket beqvämare at
 stappa sikh huus och them underhålla / så och at stappa
 sikh gode Hästar och them altiwdh hafwa wedh han-
 den ! jw bättre och flere / jw heller ; Så hafwe Wij
 funnit godt/ at vunna them thesse essterfresne Rättighes-
 ter och Privilegier : Först / at han niuter emoot sitt ålig-
 giande besvår alle the rätter / rättigheter och frisheetter/
 som i thenne Ordinance beskrefne och honom tilägnade
 åre / och jämte Sveriges Lagh och andre Ordningar/
 blifwer så han som hans husbro / barn och hion / sampt
 huus och heem och annan tilbehör ther wedh aff Wåre
 betränte/serdeles Wåre Landzhöfdingar/ Fougdar/ Do-
 mare/ Borgmästare och Rådh och andre / skyddade och
 handhasde.

XX.

Sedhan skal han til Krögare / eller
 Gästgifware Gården niuta / anten ett lixtet Hemman/
 eller jw någon Hage och Engesihcke / som vthan thesz
 sidre stada vthur Allmänningen mistas kan/ fritt vthan
 afgifte / sikh til hielp så länge han medh Gästgifware
 och Skluzare Embetet är belastad.

XXI.

Sjwer thetta skal han niuta frisheet för
 L Rote,

Rötering och Vthskrifning/påsigh sielff och en fullwuxen
Drång/ förunan Poikar och Barn/ och för all annan
Wår och Kronones tunga och vthlagor/som nu är/ eller
komma kuine.

XXII.

I Ståderne skole alle Gästgifware och
Krogare hafwa rätt och frjshet / at inköpa och tappa
Ööl inlänkt och fremmände / så och Miödh/ Wijn/
Spankt och Franskt Brännewijn/ icke allenast in i hu-
set och til sijne Gäster/vthan och til andre/ som boo eller
wistas i Staden eller å Landet / och sådant Kanne- och
Stopetaals. Then samme rättigheit skole och Kro-
gare å Landet hafwa och niuta/ så wijsda Folck them til-
listandes warde/Laghen här medh om Landzköp osör-
fräuct.

XXIII.

Når och någre Munstringar och Vth-
skrifningar/ eller andre Landz Commissioner å Wåre
wågnar blifwa anstälte i Landet / då skole och sådane
förrättas på någon beqwäm ort å Landet / och
hälst i Krogarne/ på thet then näring som ther aff
faller / må blifwa hoos Gästgifwaren och hoos
them / som medh Kroge- och Skutzbewäret åre
belastade; helst på the orter som beqwâme finnas
och therhän dirigeras/ at dist en fläck nu eller framde-
les sättias kan / och medh allehanda Embekmän och
Handiwärck besätties. Och skole Wåre Commissarier
och

och betiante/ aff h̄wad willor the och åre/ s̄vete theras
plicht/ icke at skiljas vthur Krögen/förr än alt är betale
och Krögaren förnögd och tilsredz siälter/icke allenast aff
Commissarierne sielſwe/ vthan och andre som ther hoos
warit hafswa/så at Krögaren fleer rätti och theras för-
hållande tiänar androm til godt Exempel.

XXIV.

Här medh tage Wij alle förestrefne
Våre Krögare/ Gåsigifware/ Fohrmän och Skusare/
vihaff hwad nampn och Condition the vara funne/
medh sine Hustrur/Barn/ Lege- och Tiänsföldk/ huus/
grund och egendomb/i Vårt Kongl. hågn och försvar/
serdeles them at handhafwa/ och hålla medh lagh och
rätt och alle Våre förestrefne friheeter och rättigheter/
och enskannerligen at hågna och fördagtinga them til
räcka. Förbiudandes här medh allom them/ som för
vår skul wele och skole göra och låta/ at tilsoga them i
någon måtto här emot hinder eller förfång/ så kārt
hwarzom och enom år at vndviska Vår hämd och
wrede. Actum på Vårt Konglige Slott Stockholm
Den 11. Augusti, Anno 1651.

CHRISTINA.

